

ANUARI
DE BIBLIOTEQUES,
LLIBRES I LECTURA

Anuari de Biblioteques, Llibres i Lectura, 7, 2022. ISSN 2696-3949
<https://doi.org/10.1344/ABLL.2022.7.006>

Articles

LES BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES A CATALUNYA (2020-2021)

PUBLIC LIBRARIES IN CATALONIA (2020-2021)

LAS BIBLIOTECAS PÚBLICAS EN CATALUÑA (2020-2021)

Gemma Morlans Giné
gmorlans@gencat.cat

Biblioteca Pública de Lleida, España

Maria del Mar Sánchez Contreras mdelmarsanchez81@gmail.com
Biblioteca Municipal Marta Mata de Cunit, España

Rebut: 04/08/2022; Acceptat: 09/09/2022; Publicat: 15/10/2022

Com citar: **Morlans Giné, Gemma; Sánchez Contreras, Maria del Mar.** «Les biblioteques públiques a Catalunya (2020-2021)». *Anuari de Biblioteques, Llibres i Lectura*, vol. 7 (2022), e006. DOI: <https://doi.org/10.1344/ABLL.2022.7.006>

No es permet un ús comercial de l'obra original
ni la generació d'obres derivades.

Resum

En aquest capítol es descriuen i s'analitzen els esdeveniments i les accions més rellevants duts a terme en l'àmbit de les biblioteques públiques de Catalunya durant el bienni 2020-2021.

Sens dubte, el bienni ha estat marcat per la pandèmia de la COVID-19 i hem vist com les biblioteques han hagut de fer front al tancament dels equipaments i a adaptar els serveis i activitats a la nova situació. Després d'estabilitzar el sistema, es van impulsar diverses accions per pal·liar la manca d'obertura física, especialment en format virtual, però també per a persones amb risc de vulnerabilitat. Amb la reobertura, a poc a poc, els serveis es van recuperant, camí d'assolir els nivells anteriors a la pandèmia. Tot i la situació, l'activitat professional en jornades, congressos i esdeveniments no ha desaparegut i s'ha adaptat a formats virtuals o híbrids.

En aquests dos anys també hi ha hagut canvis tècnics en processos com ara catalogació i canvis de programari, i s'ha materialitzat la interfície de petició de documents en préstec interbibliotecari de totes les biblioteques del Sistema de Lectura Pública de Catalunya.

En definitiva, l'objectiu del capítol és mostrar una visió de conjunt de l'activitat de les biblioteques públiques catalanes per reflectir el moment actual i veure les tendències de futur.

Paraules clau: Biblioteques públiques catalanes; Xarxes de biblioteques

Summary

This chapter describes and analyses the most important events and activities carried out in public libraries in Catalonia during the years 2020 and 2021.

Without a doubt, these two years have been profoundly marked by the COVID19 pandemic. Libraries have had to deal with the closure of their premises and have had to adapt services and activities to the new situation. Once the system had stabilizing, various steps were taken to alleviate the lack of physical interaction, especially in virtual format but also responding to the needs of people at risk of exclusion. With the reopening, services have gradually recovered, and are now on their way to reaching pre-pandemic levels. Despite the difficulties, professional activity at conferences, congresses and events has continued and has been adapted to virtual or hybrid formats.

In these two years, there have also been many technical changes in processes such as cataloging and software. One example is the new interface for the interlibrary loan system for requesting documents from all the libraries in the public reading network in Catalonia.

Ultimately, the aim of the chapter is to present an overview of the activity of Catalan public libraries in this period, to reflect on the current situation, and to predict future trends.

Keywords: Catalan public libraries; Library networks

Resumen

En este capítulo se describen y analizan los eventos y las acciones más relevantes llevados a cabo en el ámbito de las bibliotecas públicas de Cataluña durante el bienio 2020-2021.

Sin duda, el bienio ha estado marcado por la pandemia de la COVID-19 y hemos visto cómo las bibliotecas han tenido que afrontar el cierre de los equipamientos adaptando los servicios y actividades a la nueva situación. Tras estabilizar el sistema, se impulsaron diversas acciones para paliar la carencia de servicio presencial, especialmente en formato virtual, pero también para personas con riesgo de vulnerabilidad. Con la reapertura, poco a poco, los servicios se van recuperando, con la voluntad de alcanzar los niveles anteriores a la pandemia. A pesar de la situación, la actividad profesional en jornadas, congresos y eventos no ha desaparecido y se ha adaptado a formatos virtuales o híbridos.

En estos dos años también se han producido cambios técnicos en procesos como catalogación y cambios de software, y se ha materializado la interfaz de petición de documentos en préstamo interbibliotecario de todas las bibliotecas del Sistema de Lectura Pública de Cataluña.

En definitiva, el objetivo del capítulo es mostrar una visión de conjunto de la actividad de las bibliotecas públicas catalanas para reflejar el momento actual y ver tendencias de futuro.

Palabras clave: Bibliotecas públicas catalanas; Redes de bibliotecas

1 INTRODUCCIÓ

Aquest bienni ha estat marcat per la pandèmia de la COVID-19, que ha sacsejat tots els àmbits de la societat i les biblioteques no n'han quedat al marge

En aquesta nova contribució a l'Anuari 2022 repassem les accions, projectes i esdeveniments més destacats duts a terme en l'àmbit de les biblioteques públiques catalanes durant els anys 2020 i 2021. Aquest bienni ha estat marcat per la pandèmia de la COVID-19, que ha sacsejat tots els àmbits de la societat i les biblioteques no n'han quedat al marge. La majoria d'accions han estat vinculades d'una manera o altra a la pandèmia i han afectat tots i cadascun dels equipaments: des del tancament a l'inici de l'estat d'alarma fins a la reobertura passant per l'estabilització dels serveis bibliotecaris, la preparació per a la reobertura, l'adaptació de serveis i activitats a la nova situació i el seguiment de l'evolució de la pandèmia, amb les mesures necessàries a cada moment. A poc a poc, l'activitat a les biblioteques ha anat tornant a la normalitat, tot i que encara no s'ha arribat a la situació

d'abans de la pandèmia en què hi havia una tendència a l'alça pel que fa al nombre de visitants i activitats.

Les administracions també han dissenyat nous plans per impulsar l'activitat de diversos sectors vinculats a les biblioteques per pal·liar els efectes col·laterals de l'aturada en l'activitat econòmica. Sens dubte, sense el suport institucional, la situació de crisi hauria afectat encara més el sector cultural, però també cal reconèixer la tasca del col·lectiu bibliotecari que ha vetllat per oferir els serveis de la millor manera possible a cada etapa de la pandèmia, ateses les circumstàncies.

2 ACTUACIONS INSTITUCIONALS

2.1 Legislació

A causa de la COVID-19 hi ha hagut diverses resolucions legislatives que han afectat directament les biblioteques. A continuació citem les més significatives:

- [RESOLUCIÓ SLT/720/2020, de 13 de març, per la qual s'adopten noves mesures addicionals per a la prevenció i el control de la infecció pel SARS-CoV-2](#). Establia el tancament de tots els centres i serveis al públic del Sistema Bibliotecari de Catalunya i qualsevol altre servei de biblioteca no integrat al Sistema. Establia també la suspensió immediata del préstec interbibliotecari, el tancament de les bústies de devolució manuals i automàtiques i la pròrroga automàtica dels préstecs i les reserves de documents pendents de recollir.
- [Plan para la Transición hacia una Nueva Normalidad](#) aprovat pel Consell de Ministres el 28 d'abril del 2020. Establia els principals paràmetres i instruments per a l'adaptació del conjunt de la societat a la «nova normalitat». L'[annex II](#) fixava diferents fases d'evolució de la pandèmia i estableix els equipaments i els serveis que havien d'oferir amb un augment progressiu segons la fase en què es trobés el territori.
- [Orden SND/399/2020, de 9 de mayo, para la flexibilización de determinadas restricciones de ámbito nacional, establecidas tras la declaración del estado de alarma e n aplicación de la fase 1 del Plan para la transición hacia una nueva normalidad](#). Es recull en quines condicions es podran obrir les biblioteques durant la primera fase de desescalada. Tot i que l'Ordre ministerial no estableix una data concreta per a la reobertura de les biblioteques, el Grup de Lectura i Biblioteques de la Mancomunitat Cultural va emetre un [comunicat](#) on recomanava la data de l'1 de juny a tal efecte, si els indicadors sanitaris ho permetien
- [RESOLUCIÓ SLT/1429/2020, de 18 de juny, per la qual s'adopten mesures bàsiques d e protecció i organitzatives per prevenir el risc de transmissió i afavorir la contenció d e la infecció pel SARS-CoV-2](#). Estableix que les mesures previstes en aquesta resolució

han de ser completades amb els plans sectorials d'activitats que s'han d'elaborar i aprovar d'acord amb el que preveu el Pla de transició del confinament ratificat pel Govern el 25 d'abril del 2020.

- [Pla de represa del sector cultural: biblioteques](#), aprovat el 3 de juliol del 2020 pel PROCICAT Estableix que les biblioteques podran oferir ja tots els serveis habituals que feien abans del confinament, també préstec interbibliotecari i accés directe per part dels lectors als documents de les sales, així com accés a la sala infantil. Cada biblioteca, en funció de la seva realitat local i possibilitats, anirà adequant els espais i serveis a aquesta nova realitat per poder garantir la seguretat de tothom. El Pla va ser vigent fins a finals d'octubre del 2021, quan es van derogar tots els plans de represa del sector cultural.

2.2 Plans

El juliol del 2020, el Govern de la Generalitat va aprovar encarregar al Departament de Cultura, amb la col·laboració del Departament d'Educació, l'elaboració d'un pla nacional del llibre i la lectura. Per garantir que el Pla s'elaborés mitjançant un procés participatiu obert als professionals, institucions i associacions de l'àmbit del llibre i la lectura, es va crear el Consell Nacional de la Lectura, integrat per tres comissions de treball que responen a cadascun dels tres eixos sobre els quals girarà el Pla. En un principi, es preveia que el Pla es pogués aprovar cap al setembre del 2021 però va ser el 14 de juliol de 2022 que es va donar el tret de sortida oficial del Pla nacional del llibre i la lectura, en un acte en el qual es va presentar la nova metodologia al Consell nacional de la lectura. Es pot consultar la informació a la pàgina web del [Pla](#).

Pel que fa a plans municipals de biblioteques, el desembre del 2020 es va presentar el Pla municipal del servei bibliotecari de la ciutat de Lleida

Pel que fa a plans municipals de biblioteques, el desembre del 2020 es va presentar el [Pla municipal del servei bibliotecari de la ciutat de Lleida](#), que fa una proposta d'estructuració del Sistema de Lectura Pública local i preveu la construcció de tres noves biblioteques de proximitat. Sens dubte és una bona notícia per als ciutadans de Lleida, ja que des de fa molt temps pateixen un dèficit d'equipaments bibliotecaris segons el que marquen els estàndards.

D'altra banda, ens fem ressò del procés de reflexió iniciat a les biblioteques de la ciutat de Barcelona per elaborar el Pla director per al període 2021-2030. Es va organitzar un cicle de debats sobre quatre àmbits diferents (impuls de la cultura i l'educació; la promoció de la lectura; la cohesió social, i la gestió del coneixement) amb l'objectiu de reflexionar i extreure les línies d'actuació de les biblioteques de cara a aquesta dècada. Es poden consultar les trobades al web [Biblioteques de Barcelona 2030](https://www.bibliotequesbcn.cat/).

Es continuen publicant subvencions per a obres de construcció o adequació d'equipaments bibliotecaris amb un increment de les partides respecte de convocatòries anteriors

Ja en el bienni anterior vam observar la recuperació de diferents convocatòries de subvencions per a biblioteques. En aquest bienni, es continuen publicant subvencions per a obres de construcció o adequació d'equipaments bibliotecaris amb un increment de les partides respecte de convocatòries anteriors. A més, es publiquen ajudes específiques per reactivar el sector cultural que afecten també les biblioteques públiques, especialment pel que fa a la compra de fons a llibreries de proximitat, recursos electrònics o novetats bibliogràfiques en català.

2.3 Equipaments, accions i serveis

2.3.1 Equipaments

Com hem comentat anteriorment, en aquest bienni la pandèmia de la COVID-19 ha afectat directament els equipaments bibliotecaris. Després del tancament pel confinament, la reobertura de les biblioteques i bibliobusos es va produir gradualment i després d'haver-se implementat als edificis les mesures de seguretat obligatòries en la normativa. En les primeres setmanes, l'afectació va recaure especialment en els horaris d'obertura i la reducció de serveis, ja que només es permetia el servei de préstec amb reserva prèvia sense accés a les col·leccions. Progressivament i al ritme que anaven marcant les noves normatives i la situació epidemiològica de cada localitat, les biblioteques van anar recuperant horaris i serveis, així com l'accés lliure a les col·leccions i sales de consulta, l'eliminació de les quarantenes de documents i la realització d'activitats presencials amb limitacions d'aforament. Com és lògic, aquesta situació ha repercutit en l'activitat global de les biblioteques, ja que ha paralitzat alguns projectes i n'ha endegat de nous adaptats a nous formats per poder continuar oferint els serveis a la ciutadania.

Aquest bienni disminueixen les inauguracions, els trasllats i les reformes d'equipaments bibliotecaris respecte del bienni anterior

Aquest bienni disminueixen les inauguracions, els trasllats i les reformes d'equipaments bibliotecaris respecte del bienni anterior. A manca de dades oficials, segons el nostre recompte fet a partir de les dades de l'any 2019 i les dades d'inauguracions del Servei de Biblioteques, es tanca l'any 2021 amb un total de quatre-cents trenta-un equipaments (quatre-cents dinou biblioteques i dotze bibliobusos).

- **Any 2020.** S'inaugura un nou equipament, la Biblioteca de Corró d'Avall de les Franqueses del Vallès, i la Biblioteca Josep Maria López-Picó de Vallirana es trasllada d'edifici. D'altra banda, la Biblioteca Municipal de la Pobla de Mafumet s'incorpora al Sistema de Lectura Pública. El bibliobús Garrigues-Segrià amplia la ruta incorporant el municipi d'Albatàrrec.
- **Any 2021.** S'inaugura un nou equipament, la Biblioteca Ca l'Altisent de Sant Climent de Llobregat i es fan reformes i ampliacions a la Biblioteca Joan Pomar i Solà de Sant Esteve Sesrovires. D'altra banda, dues biblioteques es traslladen a nous equipaments: la Biblioteca Maria Àngels Torrents de Sant Pere de Riudebitlles i la Biblioteca Francesc Caula de Sant Joan les Fonts. Finalment, les biblioteques de Salardú - Naut

Aran, Bellver de Cerdanya, Mont-ras i Pals s'incorporen al Sistema de Lectura Pública. Per contra, la Biblioteca Municipal de Vilajuïga surt del sistema però continua en actiu. El bibliobús Pere Quart amplia el seu servei a tres municipis de la comarca de l'Alt Urgell.

D'altra banda, en aquest bienni ens fem ressò d'una notícia poc habitual, com és el tancament de la Biblioteca de Santa Eulàlia de l'Hospitalet de Llobregat, que donava servei al barri des del 1970. El motiu del tancament és que no complia els requisits d'accessibilitat ni de seguretat per reobrir l'equipament després de la pandèmia, i és l'única biblioteca que no ha tornat a obrir des del confinament. Tot i que el barri de Santa Eulàlia té una altra biblioteca municipal, l'Ajuntament vol mantenir el servei bibliotecari al barri amb el projecte Bibliomercat, reconvertint les parades sense ús al mercat de Santa Eulàlia en punts de consulta i préstec de llibres de les biblioteques municipals.

Pel que fa a la Biblioteca Provincial de Barcelona, es preveu que la construcció comenci el 2023 i finalitzi el 2025. Les tasques de demolició al solar on anirà ubicada i l'adaptació del projecte arquitectònic es preveia que comencessin el 2022.

Com a cada edició de l'Anuari, repassem les biblioteques que han celebrat aniversaris significatius en aquest bienni. Volem destacar els aniversaris següents: el centenari de la Biblioteca del Vendrell, creada per la Mancomunitat de Catalunya el 1920; noranta anys de la Biblioteca d'Ulldecona; cinquanta anys de la Biblioteca de Malgrat de Mar; vint-i-cinc anys de la Biblioteca de Cambrils, i vint anys dels bibliobusos Cavall Bernat i La Mola.

Durant aquest bienni, la Biblioteca Pública de Girona Carles Rahola obté el distintiu de garantia de qualitat ambiental. Amb aquesta, ja són dinou les biblioteques públiques que han estat reconegudes amb aquesta menció.

2.3.2 Accions

Pel que fa a les actuacions de caire institucional, destaquem les següents:

- L'any 2020 les biblioteques inicien la catalogació dels fons en format RDA (recursos, descripció i accés). Aquesta nova norma de catalogació substitueix les Regles angloamericanes de catalogació (2a edició). L'RDA proporciona directrius per a la catalogació de recursos digitals, i està pensada per satisfer les necessitats actuals dels usuaris i ajudar-los a trobar, identificar, seleccionar i obtenir la informació desitjada. Cal recordar que en els anys anteriors, s'havia ofert formació en aquest nou format per preparar els catalogadors per al canvi.
- L'any 2021 les biblioteques que formen el catàleg ARGUS van adoptar el programari Sierra, que ja utilitzaven les biblioteques de la Xarxa de Biblioteques Municipals (XBM) de la Diputació de Barcelona. La migració no ha suposat grans diferències respecte al

programari anterior Millennium, però el canvi era necessari per facilitar l'accés dels tècnics informàtics a la base de dades.

- L'any 2020, la Direcció General de Creació, Acció Territorial i Biblioteques del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya va impulsar un procés participatiu de reflexió estratègica a les biblioteques de Lleida amb l'objectiu de posar en comú el màxim d'informacions entre els diferents interlocutors implicats, que permetés la clarificació i l'alineament estratègic entre els serveis centrals, els serveis territorials i les unitats finalistes de prestació del servei. Hi va participar personal de la Central de Biblioteques de Lleida i de les diverses biblioteques del territori. De moment, no s'han publicat els resultats d'aquest procés.

Els Serveis Centrals i les biblioteques van endegar accions per pal·liar els efectes del confinament i poder continuar oferint serveis

Com hem comentat al principi d'aquest apartat, els Serveis Centrals i les biblioteques van endegar accions per pal·liar els efectes del confinament i poder continuar oferint serveis.

- Es possibilita la **sol·licitud d'alta d'usuari de biblioteques** a través d'un formulari activat per la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona que permetia donar-se d'alta a qualsevol biblioteca pública de Catalunya i accedir directament al servei eBiblioCAT. Aquest formulari encara està [actiu](#) avui en dia.
- S'incrementen els recursos a l'**eBiblio** per part de les institucions responsables. S'augmenten el nombre de títols disponibles, així com el de les llicències d'ús, i s'augmenta el nombre de documents que es poden prestar per persona.

- Tant la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona com el Servei de Biblioteques de la Generalitat impulsen la creació de comunitats virtuals de lectors i clubs de lectura virtuals a través de l'aplicació **Tellfy** i el mòdul de grups de lectura d'**eBiblio**. Aquests formats han tingut bona acollida entre el públic i continuen en l'actualitat.

- S'organitzen activitats virtuals per a infants i joves, com **«Escriu un llibre»**, una proposta per a nois i noies de deu a setze anys amb l'objectiu de compartir la creació d'una obra literària amb autors i autores literaris, i **«Llegir té premi»**, un concurs habitual dels estius del qual se'n van fer edicions especials durant el confinament.
- Les biblioteques també van voler aportar el seu granet de sorra per ajudar el sistema sanitari i van fer accions com ara les cessions d'impressores 3D per a la confecció de material de protecció individual o sanitari que van fer les biblioteques Ignasi Iglésias – Can Fabra (Barcelona), Volpelleres (Sant Cugat del Vallès), Montserrat Roig (Sant Feliu de Llobregat) i la Biblioteca Municipal de Cervelló. Per la seva part, les biblioteques de Sabadell van col·laborar cedint mobiliari a l'hospital de campanya del municipi. El Consistori sabadellenc va traslladar-hi butaques de les biblioteques, per facilitar el descans dels professionals que atendien els pacients. I, per acabar, l'acció dels bibliobusos Montau i Montserrat de l'XBM van repartir una selecció de llibres i revistes dels seus fons als centres per a persones en risc de vulnerabilitat, com ara famílies víctimes de violència de gènere o persones sense sostre.
- Per no perdre el contacte amb els usuaris durant el confinament, les biblioteques van organitzar o adaptar activitats en format virtual. Per exemple, **«Contes per telèfon»**, que va organitzar la Biblioteca Mestra Maria Antònia de Torredembarra que explicava contes per telèfon per commemorar l'Any Rodari. Algunes biblioteques, com la de Cambrils, oferien directes a Instagram per recomanar llibres i respondre consultes. D'altres, com la de Cunit, oferien a la ciutadania espectacles virtuals per a adults i contacontes per a infants. La Biblioteca Lambert Mata de Ripoll va crear l'apartat **«Cultura confinada»** al seu web per compartir guies de lectura i videorecomanacions, i unes seccions temàtiques periòdiques publicades a la web i a les xarxes socials, una per a cada dia de la setmana. Finalment, la Biblioteca Sant Bartomeu d'Alpicat animava els usuaris a compartir una fotografia del llibre que estaven llegint amb l'etiqueta **#Alpicatlegeix**. En definitiva, es van generar moltes iniciatives que van omplir les xarxes de llibres, activitats i recomanacions.

Un cop superada l'època de confinament més dur, i amb la millora de la situació epidemiològica, les biblioteques van reprendre els seus programes i accions habituals i també van començar-ne de noves

Un cop superada l'època de confinament més dur, i amb la millora de la situació epidemiològica, les biblioteques van reprendre els seus programes i accions habituals i també van començar-ne de noves.

- **«Aquest estiu, cap infant sense llibres!»**. Una iniciativa de les biblioteques de l'Hospitalet que es va iniciar després del confinament per posar a disposició dels més petits lots sorpresa de llibres i reduir l'escletxa social i cultural entre les famílies més vulnerables.
- **«El misteri del col·leccionista de contes»**. Un joc narratiu amb elements d'*scape-room* impulsat pel Servei de Biblioteques de la Diputació de Girona i adreçat a infants de vuit a dotze anys que va itinerar per les biblioteques del territori.
- **«Laboratoris de lectura»**. Les biblioteques de les demarcacions de Lleida, Tarragona, Girona i les Terres de l'Ebre van posar en marxa la itinerància de laboratoris de lectura, que són activitats d'animació concebudes com a espais de creació per a les famílies que conviden a experimentar al voltant de la lectura. Les centrals de biblioteques en gestionen la itinerància pels diferents equipaments de cada territori.
- **«Setmana d'Europa»**. Una col·laboració de la Direcció General de Creació, Acció Territorial i Biblioteques i de la Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona amb la Representació de la Comissió Europea a Barcelona per fomentar els valors fundacionals de la Unió Europea entre la ciutadania. Un total de divuit biblioteques van acollir un espectacle infantil basat en el conte *Kalòpsia, un planeta no tan diferent*.
- **«InsertCoinRahola!»**. Impulsat per la Biblioteca Pública de Girona Carles Rahola, el projecte vol potenciar la col·lecció de videojocs i organitza activitats que s'hi relacionen, així com trobades per jugar i parlar de videojocs.
- **Concurs «Objectiu la Terra»**. Una iniciativa de promoció lectora de les biblioteques de la ciutat de Girona que anima els nens i nens de tres a dotze anys a convertir-se en activistes per la Terra.
- **Batalla de la memòria: llegir per recordar**. Una experiència de les biblioteques de les Terres de l'Ebre que van programar clubs virtuals de lectura i tallers per recuperar la memòria històrica amb la Batalla de l'Ebre com a tema principal.

També volem destacar la consolidació i augment de les activitats BiblioLab i ciència ciutadana.

- **«E-ludo, identitats en joc»**, a les biblioteques de Sant Joan Despí Mercè Rodoreda i Martí i Pol. Una proposta amb dos laboratoris: «Play-Lab. Ficcions Interactives» per a noies i persones LGTBI+ de dotze a divuit anys, i «Play-Lab. Propostes lúdiques» adreçat a dones i persones LGTBI+ de més de divuit anys. Els dos utilitzen el recurs del joc (videojocs, jocs de taula, etc.) amb l'objectiu de crear una eina per treballar la igualtat de gènere en entorns escolars o culturals.
- **«PostdataLAB»**. Projecte adreçat a joves i amb participació d'artistes i creadors locals a dos centres educatius de Granollers i Cardedeu. A través d'un procés de cocreació, es proposa interrelacionar la lectura amb altres llenguatges i disciplines com ara la creació artística, la dansa o el llenguatge audiovisual. Les biblioteques facilitadores d'aquesta activitat van ser la Biblioteca Roca Umbert i la Biblioteca Marc de Vilalba, respectivament.

- «**9B Espai Jove**» a les biblioteques Nou Barris i Zona Nord de Barcelona. Un projecte pensat perquè els joves puguin transformar i dissenyar l'Espai Jove d'aquests dos equipaments.
- «**Llegim el riu**». Una iniciativa de ciència ciutadana (recerca participativa) a l'entorn del riu Llobregat i dels seus afluents principals, Anoia i Cardener, per afavorir-ne el coneixement i la col·laboració de la ciutadania en la seva protecció. Impulsat i coordinat per la Gerència de Serveis de Biblioteques i la Gerència de Serveis de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona i que complementa el ja existent RiuNet, va arrencar amb la participació de quinze municipis de l'àrea d'influència del riu Llobregat. El projecte va estar seleccionat pel Consell de Cooperació Bibliotecària del Ministerio de Cultura y Deporte com a exemple de bones pràctiques de les biblioteques espanyoles per a la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS).

2.3.3 Serveis

En aquest bienni se celebren el desè aniversari de l'**Argus**, el catàleg de les biblioteques de Girona, Lleida, Tarragona i les Terres de l'Ebre, i de la **Biblioteca Virtual**, el web de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona.

També cal destacar la presentació del **catàleg Atena**, un nou servei de les Biblioteques Públiques de Catalunya que unifica la consulta dels catàlegs Argus i Aladí i ofereix als usuaris la possibilitat de demanar documents que no estiguin disponibles a la seva biblioteca o bibliobús a través del Sistema Nacional de Préstec Interbibliotecari. És el fruit de la col·laboració que fa anys duen a terme les dues grans institucions bibliotecàries i posa a disposició tots els recursos del Sistema de Lectura Pública a tots els usuaris independentment de la biblioteca que utilitzin habitualment.

Pel que fa a **eBiblio**, va tenir un canvi de la plataforma tecnològica i de l'aparença i també incorpora nous recursos, com el préstec de diaris i revistes internacionals i l'accés als continguts en línia de **Medici.tv**, una plataforma que permet la visualització de vídeos de música clàssica des del 1940 fins a l'actualitat. Cal destacar que durant el confinament va augmentar molt l'ús d'aquesta plataforma.

2.4 Creació de recursos

La col·laboració entre el Servei de Documentació i Accés al Coneixement (SEDAC) i el Consorci Biblioteques de Barcelona ha fet possible la nova col·lecció de documents que podem trobar al **BCNROC**, el [Repositori Obert de Coneixement de l'Ajuntament de Barcelona](#), una col·lecció de dues-centes trenta-set fotografies d'edificis i equipaments de les biblioteques públiques de Barcelona).

Les biblioteques i els serveis de suport continuen editant bibliografies temàtiques per difondre els seus fons i facilitar la tria per adquirir documents

Finalment, convé comentar que les biblioteques i els serveis de suport continuen editant bibliografies temàtiques per difondre els seus fons i facilitar la tria per adquirir documents.

2.5 Dades estadístiques

L'any 2021 les dades augmenten però encara estan lluny dels registres anteriors a la pandèmia i caldrà fer-ne el seguiment durant els propers anys per veure si s'assoleixen o s'estabilitzen

En aquesta edició de l'Anuari ens sembla especialment interessant analitzar aquest apartat estadístic per veure l'impacte de la pandèmia de la COVID-19 respecte de les biblioteques. El tancament durant més de dos mesos i la reobertura amb restriccions òbviament van fer davallar de forma notable les xifres de tot el Sistema de Lectura Pública, amb l'excepció del préstec i usuaris de la plataforma eBiblioCAT, que va experimentar una gran pujada. L'any 2021 les dades augmenten però encara estan lluny dels registres anteriors a la pandèmia i caldrà fer-ne el seguiment durant els propers anys per veure si s'assoleixen o s'estabilitzen. Com és habitual, les dades de col·leccions, préstecs i usuaris de les biblioteques de les demarcacions de Girona, Lleida, Tarragona i les Terres de l'Ebre s'importen des del programa comú de gestió bibliotecària del Servei de Biblioteques de la Generalitat, i la resta de dades són completades per les mateixes biblioteques a través de l'aplicació Síntesi.

D'altra banda, les dades estadístiques de la demarcació de Barcelona les facilita de manera centralitzada la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació. Les dades d'aquest apartat s'han extret del cercador DadesBib i dels balanços dels anys 2020 i 2021 del Sistema de Lectura Pública que elabora el Departament de Cultura.

- **Equipaments i fons.** L'any 2021 es va tancar amb un total de quatre-cents trenta-un equipaments (quatre-cents dinou biblioteques i dotze bibliobusos) i amb una col·lecció conjunta de 15.080.118 volums.
- **Usuaris amb carnet i visitants.** Segons les fonts oficials, la xifra d'usuaris amb carnet disminueix un 3,7 % l'any 2021 respecte de l'anterior i la xifra se situa al total de 3.916.659 usuaris inscrits (persones i entitats). En resum, un 50,5 % de la població total de Catalunya disposa de carnet de biblioteques. Pel que fa als visitants, és una dada que baixa dràsticament en el conjunt de les biblioteques, ja que l'any 2020 es registren un 40,5 % menys de visitants respecte a l'any anterior, amb un total de 9.382.752 accessos, a causa del tancament i de les restriccions posteriors. L'any 2021 aquesta xifra es recupera fins als 13.347.990 accessos, el que suposa un 42,3 % de les visites que hi va haver l'any 2019 (25.148.929).
- **Préstecs.** Aquesta és una altra dada que pateix una forta davallada, ja que l'any 2020 es fan un total de 7.136.830 préstecs, un 46,52 % menys que la xifra assolida l'any anterior. L'any 2021 aquesta xifra es recupera fins a un total d'11.400.592 transaccions, la qual cosa suposa el 14,5 % menys de préstecs respecte de l'any anterior a la pandèmia i confirma una tendència d'ascens.
- **Activitats.** Com la resta de dades, les activitats també disminueixen dràsticament durant el bienni, especialment l'any 2020, en què les xifres s'acosten a una baixada del 50 % tant d'activitats com d'assistents. Tot i que les biblioteques van organitzar moltes activitats en format virtual o híbrid, no disposem de registres de desglossament de quantes activitats es van fer en aquests formats, cosa que hauria estat interessant. L'any 2021 es va tancar amb un total de 44.351 activitats i 906.889 assistents la qual cosa representa, respectivament, un 42,38 % i un 42 % menys que l'any anterior a la pandèmia.
- **Ordinadors d'ús públic i consultes a internet.** Amb la creació de noves biblioteques, la xifra total d'ordinadors disponibles per a consulta també augmenta fins a un total de 5.807 equips comptabilitzats fins a l'any 2021. Tot i això, l'efecte del tancament de les biblioteques suposa un 69,29 % menys de consultes a internet l'any 2020, una xifra que es recupera molt lentament l'any 2021, amb un total de 916.492 consultes als ordinadors públics (2,08 % més que l'any anterior) i 1.280.061 connexions mitjançant la xarxa wifi.
- **eBiblioCAT.** Enguany dediquem un epígraf diferenciat per a la plataforma de préstec digital de les biblioteques, ja que aquest bienni ha experimentat un augment molt destacat dels seus indicadors. En primer lloc, l'any 2020, la xifra d'usuaris registrats augmenta fins a un total de 150.657, la qual cosa representa un augment del 97 % respecte del total registrat fins l'any 2019 (76.636). L'any 2021 aquesta xifra continua augmentant fins a un total de 172.422. Els préstecs totals registrats l'any 2020

d'eBiblio i eFilm van ser 1.096.870, dades que signifiquen un augment del 241,62 % respecte de l'any anterior a la pandèmia. L'any 2021 aquesta xifra baixa fins a 1.024.805, tot i l'augment d'usuaris registrats. També cal destacar l'augment de títols i llicències disponibles a la plataforma, que l'any 2021 tanca amb un total de 14.642 títols (un 62 % més que al bienni anterior) i 273.477 llicències d'ús (un 180,6 % més que al bienni anterior).

3 FORMACIÓ

3.1 Estable

El nou grau s'ha posat en marxa amb un nou pla d'estudis que adapta i actualitza als nous temps els continguts del grau anterior

Pel que fa a la formació acadèmica estable, durant aquest bienni s'ha mantingut l'oferta del postgrau en Prescripció Lectora amb la cinquena edició. També s'ha conclòs el primer curs del grau en Gestió d'Informació i Documentació Digital (GIDD) de la UB, hereu del grau en Informació i Documentació. El nou grau s'ha posat en marxa amb un nou pla d'estudis que adapta i actualitza als nous temps els continguts del grau anterior.

3.2 Continuada

La formació continuada és un element clau en l'actualització del personal de les biblioteques públiques. Per aquest motiu, aquest bienni l'oferta formativa de les administracions públiques i del Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya (COBDC) passa a ser, majoritàriament virtual, per adaptar-la a la situació actual.

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona i el COBDC continuen oferint als professionals de les biblioteques uns plans de formació molt variats. Es tornen a programar cursos de catalogació en format RDA, prescripció, biblioteques inclusives, perspectiva de gènere, propietat intel·lectual, xarxes socials o esporga, entre d'altres.

4 ESTUDIS I RECERCA

4.1 Informes, estudis i grups de treball

Pel que fa als informes i estudis publicats aquest bienni, destaquem els següents:

- *Avaluació dels serveis d'eBiblioCat en el marc de la COVID-19 (2020)*. Un projecte promogut conjuntament per la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya amb l'objectiu d'analitzar com la pandèmia de la COVID-19 ha afectat els serveis bibliotecaris i especialment els usos dels serveis digitals. Es pot consultar la documentació de l'estudi al [web](#).
- *Enquesta sobre accessibilitat a les biblioteques (2021)*. Feta pel Grup de Treball de Biblioteques i Propietat Intel·lectual de la Federación Española de Sociedades de Archivística, Biblioteconomía, Documentación y Museística (FESABID) amb l'objectiu de valorar el grau de coneixement i acompliment del Marrakesh VIP Treaty sobre accessibilitat i identificar-ne trets generals a les biblioteques. Es va convidar les biblioteques a participar a l'enquesta.
- Lázaro-Rodríguez, Pedro (2021). «Lethe y alétheia: estudio sobre casos de acoso sexual hacia el personal bibliotecario de las bibliotecas públicas de España». <http://profesionaldelainformacion.com/contenidos/2021/may/lazaro_es.pdf> [consulta: 08/09/2022]. Volem fer-nos ressò d'aquest estudi, fet amb dades recollides del personal de biblioteques d'arreu de l'Estat espanyol mitjançant una enquesta. En destaquem la participació del personal de les biblioteques públiques de Catalunya, ja que és la comunitat autònoma més representativa de la mostra de l'estudi.

Pel que fa als grups de treball del COBDC, segons consta al web del Col·legi, han augmentat fins a onze amb la creació del Grup de Treball de Biblioteques i Lectura Digital. En destaquem la participació del grup Bib.Botó al nou grup de treball Literatura Infantil y Juvenil de la Mesa del Libro, que organitza i convoca el Ministerio de Cultura y Deporte, i també el desè aniversari del Grup de Treball de Publicacions en Sèrie, que continua participant en esdeveniments professionals, visitant exposicions on les revistes són les protagonistes, actualitzant el seu blog i sent molt actiu a les xarxes.

Pel que fa a tesis i treballs de final de grau o màster, no hem localitzat cap treball sobre temàtica de biblioteques públiques defensat durant el bienni als repositoris *Tesis doctorals en xarxa* i *Recercat*.

5 DIFUSIÓ I DIVULGACIÓ

5.1 Congressos, jornades, seminaris, reunions científiques

Tal com va passar amb les accions i activitats de les biblioteques, els esdeveniments del nostre sector també van patir anul·lacions o canvis de format amb motiu de la pandèmia de la COVID-19, especialment l'any 2020. És el cas de la jornada «Biblioteques que innoven», organitzada pel Servei de Biblioteques de la Generalitat, que s'havia de fer pocs dies abans de decretar el confinament, o les 16es Jornades Catalanes d'Informació i Documentació, que es van haver de cancel·lar. Al seu lloc es va organitzar el seminari virtual d'experiències «El futur és nostre», per donar visibilitat als projectes que s'havien rebut per formar part de les jornades. També va tenir lloc en format virtual la Feria Internacional del Libro, Liber 20, on les biblioteques públiques de Catalunya van presentar-hi els resultats d'algunes de les activitats de foment digital que van dur a terme des de l'inici de la pandèmia. El X Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas es va posposar a l'any 2021 i va tenir lloc en format presencial i virtual. Per acabar, a les XVII Jornadas Españolas de Información y Documentación organitzades per la FESABID i fetes a Madrid i en format híbrid hi van participar professionals catalans del nostre àmbit en diverses comunicacions.

No obstant la situació de pandèmia, es van organitzar esdeveniments nous, com és el cas del seminari «La biblioteca transoceànica», organitzada pel COBDC, la FESABID, el Consorci de Biblioteques de Barcelona i el Consell del Llibre Infantil i Juvenil, en format presencial i virtual, amb motiu de l'Año Iberoamericano de las Bibliotecas. Hi van participar especialistes de quinze països d'Europa i d'Amèrica Llatina amb l'objectiu de reflexionar sobre la biblioteca i la seva dimensió transformadora, els diversos models i les tendències. També és novetat la 1a Jornada d'Àlbum Il·lustrat, impulsada pel Grup de Treball de Biblioteques Infantils i Juvenils del COBDC, Bib.Botó, amb l'objectiu d'analitzar la producció d'àlbums il·lustrats per valorar els seus destinataris i revisar la seva classificació a les biblioteques públiques i escolars.

Ens fem ressò també de la trobada en línia «Edcamp Lectura», per debatre sobre la promoció de la lectura com un element clau per a l'èxit educatiu dels infants. En aquest format, els participants proposen els temes de debat i els organitzadors creen el mapa de sessions de manera que cadascú pot accedir a les que més li interessin.

L'efecte de la pandèmia a les activitats i serveis de les biblioteques i com s'han hagut d'adaptar oferint nous formats i impulsant el préstec digital, han marcat les temàtiques dels esdeveniments, i també la necessitat de parlar-ne més a fons. És el cas del seminari «Biblioteques públiques i lectura digital», organitzat pel Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura (CRICC) de la Universitat de Barcelona, en el qual bibliotecaris catalans van parlar de grups de lectura virtuals i de la plataforma eBiblioCAT.

Per acabar, destaquem també altres trobades transversals com el seminari «Biblioteca verda i sostenibilitat», organitzat pel Goethe Institut de Barcelona i Biblioteques de Barcelona per reflexionar sobre el paper que poden dur a terme les biblioteques en la promoció de la sostenibilitat mediambiental.

Cal posar en valor l'esforç de les institucions i dels professionals del nostre àmbit per continuar oferint espais de trobada, reflexió i debat malgrat la difícil situació sanitària.

5.2 Exposicions i fires

Les exposicions itinerants que posen a disposició els centres de suport són un recurs molt ben valorat per les biblioteques per poder difondre efemèrides, autors o temàtiques diverses en poc espai. Algunes de les exposicions que s'han pogut veure durant aquest bienni són dedicades a commemoracions, com ara «A dins, a fora. Felícia Fuster (Barcelona, 1921 - París, 2012), poeta i pintora», «Gianni Rodari», «Joan Perucho: creació, imaginació i bon gust» o «Margarida Xirgu: l'actriu i la dona». Altres exposicions temàtiques que volem destacar són «Trencant el silenci», que va rebre el primer premi en la categoria de vida quotidiana del prestigiós concurs de fotografia POY Latam; «Casa!—» ideada pel ClijCAT i amb un format interactiu i adaptable a diferents edats, o «Quan el groc era negre: els trets de La Cua de Palla», sobre la primera col·lecció de butxaca de la millor novel·la negra i policíaca en català.

D'altra banda, el programa de suport a les fires del llibre impulsat pel Servei de Biblioteques de la Generalitat va haver d'adaptar-se al format virtual durant l'etapa més intensa de la pandèmia. A poc a poc, es van anar recuperant els esdeveniments presencials i els bibliotecaris van retrobar-se a la 38a Setmana del Llibre en Català. Cal dir que any rere any, s'ha anat ampliant el nombre de fires, de pressupost i de biblioteques participants i és ja un programa consolidat.

5.3 Premis i concursos

En aquest bienni també volem destacar el reconeixement a les tasques dutes a terme per les biblioteques i els seus professionals.

- Premis FAD (Premis d'Arquitectura i Interiorisme impulsats per Arquin-Fad). L'any 2020 la Biblioteca de Molins de Rei va ser finalista d'aquest guardó. El jurat va destacar que l'edifici ha aconseguit crear una centralitat al municipi, posant en valor el llegat industrial i creant benestar entre els usuaris.
- El 2020, les biblioteques Fort Pienc de Barcelona, Municipal l'Ateneu d'Esparreguera, Can Joan de Montcada i Reixac, Districte 2 de Terrassa i el Castell de Vacarisses van estar seleccionades com unes de les trenta-sis pràctiques que millor il·lustren el valor de les biblioteques en la promoció de la justícia social i la inclusió. Es tracta d'una iniciativa de l'American Library Association que potencia la difusió de projectes bibliotecaris a través de fotografies.
- Premi María Moliner (Ministerio de Cultura y Deporte). L'any 2020 la Biblioteca Sant Valentí de Navarres va ser guardonada pel seu projecte de promoció de la lectura en temps de confinament.

- Premi Biblioteca Pública i Compromís Social. L'any 2020 la Biblioteca Armand Cardona Torrandell de Vilanova i la Geltrú va ser finalista amb el seu projecte «Lectures en veu alta per a persones amb discapacitat visual».

5.4 Visibilitat de l'àmbit

Els caps de servei, directors, bibliotecaris i personal del món de les biblioteques públiques en general han continuat participant activament als mitjans de comunicació, tant en la premsa escrita com visual, i han donat a conèixer la tasca duta a terme per les biblioteques i els seus professionals.

Aquest bienni, les biblioteques públiques catalanes continuen tenint presència a fires i congressos d'altres sectors com l'Smart City Live, la Biennial de Pensament, l'Europe Challenge 2021 i la Jornada Professional Riudelletres.

Les biblioteques també participen en campanyes d'altres gremis, com la impulsada pel Gremi d'Editors de Catalunya de suport a les llibreries. Es tracta d'una campanya a les xarxes socials que convida a la participació de tots els ciutadans que vulguin explicar alguna experiència única viscuda en una llibreria a través d'un vídeo etiquetat amb #TotComençaEnUnaLlibreria.

El bibliotecari Jordi Valls de la Biblioteca de Singuerlín - Salvador Cabré de Santa Coloma de Gramenet ha estat un dels guanyadors dels premis Octubre 2020, convocats des del 1973 a València per Edicions Tres i Quatre.

L'any 2020 Betevé ha creat un mapa interactiu amb tota la informació sobre les biblioteques de Barcelona per consultar les especialitzacions, la data d'inauguració i els horaris de les quaranta biblioteques de la Ciutat Comtal.

Aquest bienni, el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona ha editat un vídeo titulat [*En defensa de la biblioteca pública*](#), en el qual trobem una sèrie d'entrevistes a professionals relacionats amb les biblioteques públiques. Es tracta d'un vídeo on s'analitzen temes com el perfil del professional tècnic a les biblioteques, la seva visibilitat i reconeixement, els nous usos dels espais o el futur de les biblioteques, entre d'altres.

6 PUBLICACIONS

6.1 Directrius i estàndards

El COBDC ha publicat la traducció al català de les Directrius IFLA per a serveis bibliotecaris per a adolescents (2020). Són una revisió de les que l'Standing Committee of Libraries for Children and Young Adults Section va publicar el 1996. Es pot consultar el document a través del [web](#) del Col·legi.

També volem destacar que durant aquest bienni l'IFLA ha promogut la revisió del *Manifest sobre la biblioteca pública* ja que des de la versió de l'any 1994 no s'hi ha introduït cap canvi. L'objectiu és que el manifest reflecteixi millor les realitats i missions actuals de les biblioteques. Per això, la Secció de Biblioteques Públiques de l'IFLA va difondre una enquesta perquè tots els bibliotecaris del món poguessin participar-hi i fer-hi aportacions, i al tancament d'aquest article, l'IFLA i la UNESCO encara no havien publicat la nova versió.

6.2 Articles i comunicacions

Com en biennis anteriors, la publicació d'articles ha estat força abundant, sobretot atesos els números monogràfics de la revista *Ítem*, dedicats a biblioteques i cultura *maker*, i biblioteques escolars i serveis per a infants i joves. N'hem localitzat un total de vint-i-sis i com a mostra en citem els següents:

- Armengod, Emma; Bosch, Jordi (2020). «Volem els joves a la biblioteca pública?». *Ítem: Revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 69, p. 49-61. <<https://raco.cat/index.php/Item/article/view/376631/469877>>.
- Boté Vericad, Juan-José; Sola Martínez, María José (2020). «Els vídeos a les xarxes socials i els blogs corporatius: anàlisi dels perfils de les biblioteques públiques catalanes durant el primer mes de confinament de la COVID-19». *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, núm. 45 (desembre). <<https://bid.ub.edu/45/bote.htm>>.
- Martín Moreno, Alba; Moreno García, María del Carmen (2021). «Els recursos per discapacitats visuals a la biblioteca pública. El cas de la biblioteca del Vapor Vell (Sants, Barcelona)». *Métodos de Información*, núm. 12(22), p. 1-19. <<https://www.metodosdeinformacion.es/mei/index.php/mei/article/view/915/1018>>.
- Rueda Ramírez, Pedro José; Saumell Calaf, Dolors (2021). «Procedències dels impresos de la biblioteca del Castell Monestir d'Escornalbou: les marques de propietat de la col·lecció d'Eduard Toda». *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, núm. 47. <<https://bid.ub.edu/47/rueda.htm>>.

- Sellés, Alícia (2021). «Per què són importants les biblioteques al segle xxi? Respostes, preguntes i propostes». Ítem: *Revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 70, p. 6-18. <<https://raco.cat/index.php/Item/article/view/388401/481897>>.

D'altra banda, tot i la situació de pandèmia, els professionals de les biblioteques catalanes han continuat presentant ponències, pòsters i comunicacions als principals congressos del sector. L'any 2020 es van presentar onze comunicacions i dos pòsters al seminari d'experiències «El futur és nostre», i dues comunicacions al Liber 20. L'any 2021 es van presentar set comunicacions a les Jornadas Españolas de Información y Documentación i una al X Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas.

7 TENDÈNCIES

Després de dos anys de pandèmia, les biblioteques tornen progressivament a recuperar l'activitat anterior. Si bé en un principi les activitats en format virtual van fer-se un lloc a la programació de les biblioteques, amb l'aixecament de les restriccions i la millora de la situació epidemiològica, les activitats presencials han tornat a guanyar terreny. El que semblava que seria una nova tònica, ha acabat sent una solució provisional que en alguns casos s'ha mantingut (per exemple, clubs de lectura virtuals), però en general, els usuaris prefereixen la presencialitat. Pel que fa al rendiment i ús de les biblioteques, encara no s'ha arribat als nivells de la pre-pandèmia, però les dades estadístiques mostren un augment progressiu que fa pensar en una recuperació de cara al proper bienni.

Aquests darrers anys hem vist com s'augmentaven els pressupostos i subvencions destinats tant a obres de construcció o adequació d'equipaments bibliotecaris com a l'adquisició de documents per a les biblioteques. Veurem en el bienni proper, un augment d'inauguracions de noves biblioteques, reformes i integracions al Sistema de Lectura Pública. Pel que fa a l'adquisició de fons, l'augment de pressupost permetrà ampliar i renovar les col·leccions de les biblioteques. Tot plegat, posarà una gran col·lecció de recursos virtuals i presencials a l'abast dels ciutadans que permetrà un major accés a la informació.

Els canvis socials i tecnològics de les darreres dècades han fet evolucionar les biblioteques de manera que han sobrepassat els marcs de referència que teníem fins ara. És el cas del *Manifest sobre la biblioteca pública* de la IFLA/UNESCO, que es va actualitzar per últim cop l'any 1994 i que està en procés de revisió. La nova versió haurà de reflectir millor les realitats i missions actuals de les biblioteques, tot destacant-ne el paper important en la societat de la informació, l'adaptació als nous mitjans de comunicació virtuals, el desenvolupament sostenible i la inclusió social, prestant els seus serveis tant de manera presencial com virtual.

8 BIBLIOGRAFIA

Armengod, Emma; Bosch, Jordi (2020). "Volem els joves a la biblioteca pública?". *Ítem: Revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 69, p. 49-61. <<https://raco.cat/index.php/Item/article/view/376631/469877>> [consulta: 08/09/2022].

Boté Vericad, Juan-José; Sola Martínez, María José (2020). "Els vídeos a les xarxes socials i els blogs corporatius: anàlisi dels perfils de les biblioteques públiques catalanes durant el primer mes de confinament de la COVID-19". *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, núm. 45 (desembre). <<https://bid.ub.edu/45/bote.htm>> [consulta: 08/09/2022].

Directrius IFLA per a serveis bibliotecaris per a adolescents (2020). Barcelona: COBDC. 100 p. <<https://cobdc.org/wp-content/uploads/IFLA-adolescents.pdf>> [consulta: 08/09/2022].

FESABID (2021). "Encuesta sobre accesibilidad en bibliotecas". Madrid: FESABID. 5 p. <<https://www.fesabid.org/wp-content/uploads/2021/12/Resultados-encuesta-FESABID-accesibilidad-bibliotecas.pdf>> [consulta: 08/09/2022].

Gerència de Serveis de Biblioteques, Diputació de Barcelona (2020). "Avaluació dels serveis d'eBiblioCat en el marc de la COVID-19". Biblioteques, (. <<https://www.diba.cat/es/web/biblioteque/s/estudi-covid>> [consulta: 08/09/2022].

"La IFLA trabaja en la actualización del Manifiesto de la biblioteca pública para hoy (y mañana) para 2021" (2021). *Universo Abierto, Blog de la biblioteca de Traducción y Documentación de la Universidad de Salamanca*. <<https://universoabierto.org/2021/03/24/la-ifla-trabaja-en-la-actualizacion-del-manifiesto-de-la-biblioteca-publica-para-hoy-y-manana-para-2021/>> [consulta: 08/09/2022].

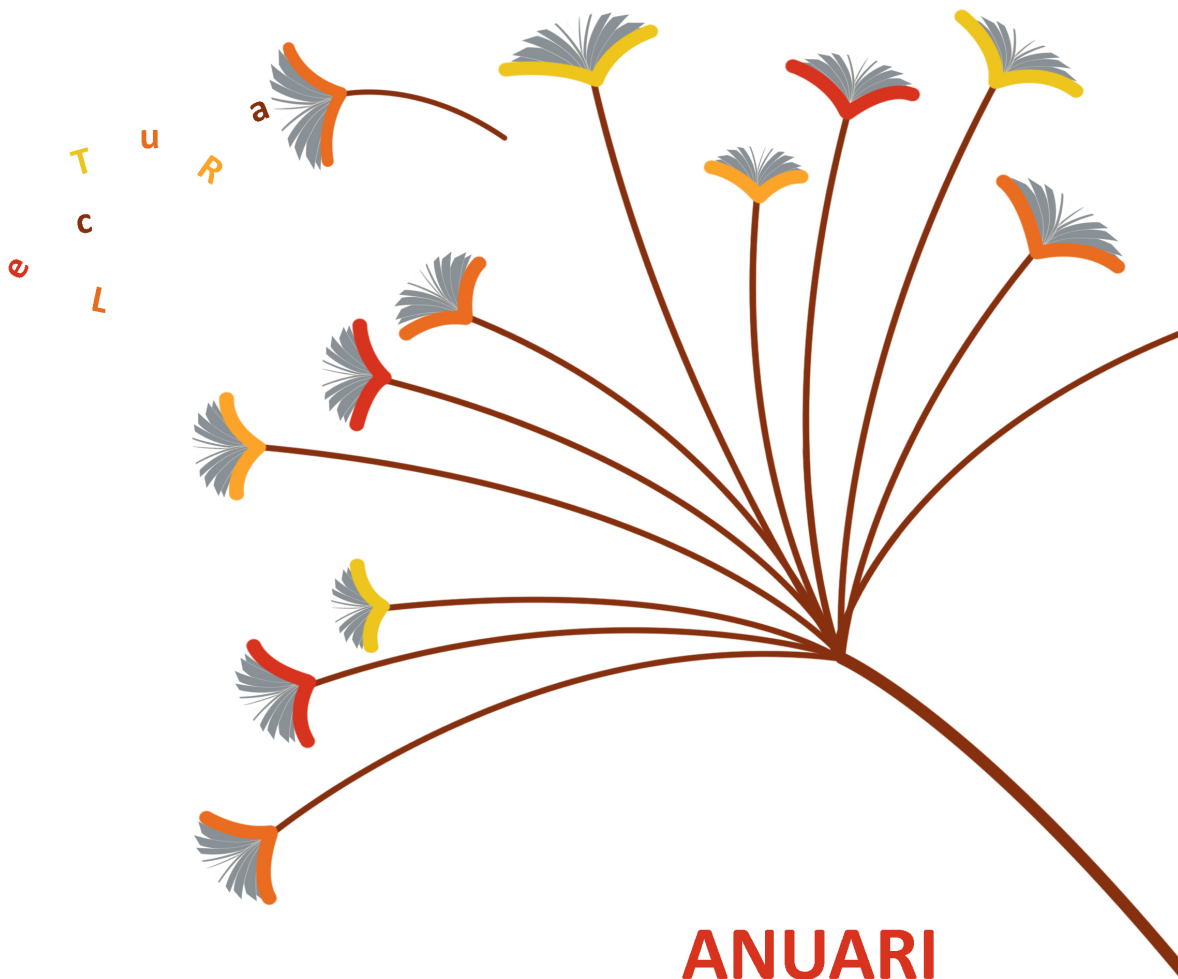
Lázaro-Rodríguez, Pedro (2021). Lethe y alétheia: estudio sobre casos de acoso sexual hacia el personal bibliotecario de las bibliotecas públicas de España. *Profesional de la información*, v. 30, n. 3, e300319. <<https://doi.org/10.3145/epi.2021.may.19>> [consulta: 15/06/2022].

Martín Moreno, Alba; Moreno García, María del Carmen (2021). "Els recursos per discapacitats visuals a la biblioteca pública. El cas de la biblioteca del Vapor Vell (Sants, Barcelona)". *Métodos de Información*, 12(22), p. 1-19. <<https://www.metodosdeinformacion.es/mei/index.php/mei/article/view/915/1018>> [consulta: 08/09/2022].

Rueda Ramírez, Pedro José; Saumell Calaf, Dolors (2021). "Procedències dels impresos de la biblioteca del Castell Monestir d'Escornalbou: les marques de propietat de la col·lecció d'Eduard Toda". *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, núm. 47. <<https://bid.ub.edu/47/rueda.htm>> [consulta: 08/09/2022].

Sellés, Aícia (2021). "Per què són importants les biblioteques al segle XXI? Respostes, preguntes i propostes". *Ítem: Revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 70, p. 6-18. <<https://raco.cat/index.php/Item/article/view/388401/481897>> [consulta: 08/09/2022].

ANUARI DE BIBLIOTEQUES, LLIBRES I LECTURA 2022

Editors
Lluís Agustí
Maite Comalat